

Suomea on totuttu pitämään hyvän kansanterveyden maana.

Jos niin on, se ei ole valtiovallan ansiosta.

Suomessa satsataan kansan terveyteen verovaroja lähes vähiten koko Euroopan unionissa.

Osuus kansantuotoksesta

Teollistuneiden maiden yhteistyöjärjestö OECD pitää tilastoja jäsenmaidensa taloudellisista satsauksista kansanterveyteen. Tilastoissa ovat mukana lähes kaikki EU:n isoimmat maat (puuttuvat vain Tanska ja Hollanti).

Tuoreimmat tiedot ovat vuodelta 2006. Suomessa käytettiin silloin kansanterveyteen varoja 8,2 % kansantuotoksesta.

Sitä pienempi oli terveyskulujen osuus vain Irlannissa (7,5 %), Slovakiassa (7,4 %), Luxemburgissa (7,3 %), Tshekissä (6,8 %) ja Puolassa (6,2 %).

Kaikissa muissa tutkituissa EU-maissa osuus oli suurempi kuin Suomessa: Ranska (11,0 %), Saksa (10,6 %), Belgia (10,3 %), Portugal (10,2 %), Itävalta (10,1 %), Ruotsi (9,2 %), Kreikka (9,1 %), Italia (9,0 %), Englanti (8,4 %) ja Unkari (8,3 %).

Osuus henkilöä kohden

Edellä olevassa tilastoinnissa ihmetystä herättää Luxemburgin suurherttuakunnan pieni osuus. Miten on mahdollista, että yhdessä maailman rikkaimmista maista terveyspalveluihin käytetään rahaa vähemmän kuin muualla?

Se johtuu tämän veroparatiisin toimineen lilliputtivaltion vauraudesta. Kun on iso kansantulo, sairauskulut ovat siitä pienempi osa kuin köyhän maan kansantulosta. Asukasta kohden laskettuna Luxemburgissa käytetään rahaa terveydenhoitoon toiseksi eniten Euroopassa (4 303 dollaria/asukas), ja vain öljyrikkaassa Norjassa osuus on vielä suurempi (4 520).

Tässäkään tilastossa Suomi (2 668 dollaria/asukas) ei ole millään vaan kunniapaikalla.

Osuus kansalaista kohden on Suomessa pienempi kuin Itävallassa (3 606), Belgiassa (3 462),

Ranskassa (3 449), Saksassa (3 371), Ruotsissa (3 202), Irlannissa (3 082) ja Englannissa (2 760).

Valtion varojen osuus

Sairastaminen ei ole EU-mittapuun mukaan Suomessa sairaille halpaa, jos sitä mitataan julkisin varoin maksetulla osuudella.

Kun Suomessa julkisen vallan osuus terveystenoista oli 76 % vuonna 2006, suurempi osuus kuluista maksettiin julkisista menoista Luxemburgissa, Tshekissä, Ranskassa, Ruotsissa, Irlannissa, Italiassa, Saksassa ja Itävallassa.

Tanskassa, Hollannissa ja Belgiassa ei näitä lukuja julkaista.

Suomi Amerikan tiellä

Mielenkiintoinen esimerkki tehottomasta ja kalliista terveysjärjestelmästä on USA; jossa terveydenhoito on yksityisissä käsissä ja jossa köyhillä ei ole varaa maksaa tarvittavia vakuutusmaksuja.

USA:ssa 45 miljoonaa köyhää kansalaista on terveydenhoidon vakuutusjärjestelmän ulkopuolella. Heitä auttavat hyväntekeväisyysjärjestöt, joiden rahalähteet ovat kuivumassa pankkikriisin pukotessa lamaa päälle.

Yhdysvalloissa käytetään terveydenhoitoon 15,3 % kansantuotoksesta, mikä on ylivoimaisesti eniten asukasta kohden (6 714 dollaria). Tästä valtaisasta bisneksestä julkisen vallan osuus on (Meksikon jälkeen) OECD-maiden pienin: 45,8 % kuluista. Siellä ei tuoteta terveyttä kaikille, ja sekin, mitä tuotetaan, maksaa muita enemmän.

Valitettavasti Suomen julkiseen terveydenhoitojärjestelmään kohdistunut kokoomuslainen hyökkäys lääkärikunnan sivustatuella vie meitä USA:n malliin.

EU:n tilastot

EU:n tilastotoimi tuottaa ikävää tietoa Suomen terveydenhuollon tilasta.

Tilastojen mukaan suomalaisella on syntymähetkenään odotettavissa merkittävästi vähemmän terveitä elinvuosia kuin muilla eurokansalaisilla: miehillä 57 ja naisilla 56 vuotta. EU:n keskimäärä on miehillä 64 ja naisilla 66 vuotta.

Muita nuorempina sairastuvaa kansaa varten Suomessa on hoitoa varten vähemmän sairaalapetejä kuin missään muussa EU-maassa: 296 jokaista 100 000 asukasta kohden. EU:n keskimäärä on 487 sairauden hoitosijaa.

Syöpiä meillä todetaan Itävallan, Saksan ja Tshekin jälkeen eniten Euroopassa. Syöpälääkäreistä, jotka hoitavat sairaita niin että meitä pienempi syöpäkuolleisuus on vain Kyproksella, Suomessa on huutava pula.

Verenkiertoelinten sairauksia on Suomea enemmän vain Liettuassa, Tshekissä ja Itävallassa. Tarvitaan lisää resursseja ennaltaehkäisyyn.

Mielenterveyden järkkymisestä johtuvat itsemurhat näyttävät olevan "kansantauti" suomalais-ugrilaisten ja Baltian maiden pienten kansojen keskuudessa. Psykiatrisia sairaansijoja meillä on hyvin.

Lääkäreitä 100 000 asukasta kohden on Suomea vähemmän vain Englannissa, Sloveniassa, Romaniassa ja Puolassa. Ei ole ihme, jos terveystieteisiin ei löydy lääkäreitä. Suuri vastuullinen asiassa on lääkäreiden niukkuudella palkankorotuksia rahastanut Suomen Lääkäriliitto, joka taas - menneiden vuosien tapaan kokemuksista viisastumattomana - vaatii lääkärikoulutuksen supistamista.